

महापुरा

संपादक-अशोक हनवते. मो-9421094991, 7264079990

लातूर वर्ष ३ रे

अंक १४९ वा गुरुवार दि. २६ ऑक्टोबर २०२३ पृष्ठे ४

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512

Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018

Email: catalystelectricals@rediffmail.com

SIEMENS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512

Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018

Email: catalystelectricals@rediffmail.com

SIEMENS

संपादकीय....

सरळमार्गी वळणदार

विविध भूमिकांमधून क्रिकेटशी संबद्ध राहिलेल्या बिशनसिंग बेदींची मूळ्ये आणि निष्ठा कधीही विचलित झाल्या नाहीत. क्रिकेटपटू, कर्णधार, प्रशिक्षक, प्रशासक, समालोचक अशा विविध भूमिकांमधून क्रिकेटशी संबद्ध राहिलेल्या बिशनसिंग बेदींची मूळ्ये आणि निष्ठा कधीही विचलित झाल्या नाहीत. बिशनसिंग बेदी यांची डावखुरी गोलंदाजी म्हणजे जणू अनेक नैपुण्यांचा एकत्रित आविष्कारच. पदलालित्य, मनगटावरील नियंत्रण, अंगुलीकला, एकाग्रता, आत्मविश्वास आणि या सर्वांच्या जोडीला दिले स्वभाव 'पोएट्री इन मोशन' असे त्यांच्या नितांतसुंदर आणि वैशिष्ट्यपूर्ण गोलंदाजी शैलीचे यथार्थ वर्णन इंग्लिश क्रिकेट समीक्षकांनी केले होते. छोटीशीच धाव घेत एखाद्या नर्तकासारखा शरीराला झोक देत बेदी चेंडूला गती, उंची, दिशा आणि वळणही द्यायचे. प्रत्येक चेंडूच्या वेळी या सर्व क्रिया वेगवेगळ्या तीव्रतेने आणि नजाकतीने सादर व्हायच्या. फिरकी गोलंदाजी करतानाची बेदींची स्थिरचित्रे त्यामुळे एखाद्या निष्णात नर्तकाच्या मुद्रेसारखी भासतात. ती पाहताना आज जसे आपण खिळून जातो, तसे त्या काळी फलंदाजही खेळपट्टीवर खिळून जायचे. खरे तर त्या काळातील अनेक गोचा क्रिकेट लेखकांच्या नजरेतून भारतीय क्रिकेटपटू म्हणजे कारागीर/कलाकार अधिक आणि खेळाडू कमी असायचे. म्हणजे बोटात नि मनगटात कला आहे. त्यातून औटघटका मनोरंजन होणार हेही ठरलेले. पण ही मंडळी विजयी म्हणता येऊ शकत नव्हती. बिशनसिंग बेदींनी हा समज मुळासकट उखडून टाकला. भारतीय फिरकी गोलंदाजी हे गोचा किंवा गौरेतर तेज गोलंदाजीइतकेच विघ्वंसक अस्र ठरू शकते हे त्यांनी जगासमोर सिद्ध केले. त्यांच्या आधी वा नंतर असंख्य फिरकी गोलंदाज झाले. यांतील काही बेदींपेक्षा अधिक यशस्वी ठरले. पण एखाद्या देशाचा सामूहिक हुंकार ज्या पद्धतीने बेदींनी मांडला, तसा तो क्वाचितच इतर कोणास मांडता आला. याचे कारण म्हणजे बिशनसिंग बेदी हे निव्वळ मैदानावरील फिरकी गोलंदाज नव्हते. मैदाना-तील त्यांच्या रंगीत फेट्यांप्रमाणेच बेदींच्या व्यक्तिमत्त्वाचे रंगही अनेक होते. या रंगांनी भारतीय क्रिकेटचा पोत बदलला. निष्ठा आणि नैतिकता यांचे पालन कालातीत आणि स्थलातीत असते हे निकून सांगत बेदी त्यानुसार अखेरपर्यंत वागत राहिले. शिष्टसमत शाब्दिक बुडबुड्यांची पखरण करप्याएवजी चार स्पष्ट शब्द समोरच्याला ऐकवणे केव्हाही हितकारक, असा त्यांचा रांगडा पंजाबी

खाक्या होता. त्यामुळे ते बहुतेक आजी-माजी भारतीय खेळाहूंपेक्षा वेगळे दिसतात आणि ठसठशीत वाटतात. त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वातील विविध पैलूंची आणि संगांची त्यामुळे स्वतंत्र दखल घेणे भाग पडते. बेदी-प्रसन्ना-चंद्रा आणि वेंकट या सुप्रसिद्ध फिरकी चौकडीपैकी बेदी एक. चौधांमध्ये ते एकमेव डावखुरे फिरकी गोलंदाज आणि एकमेव उत्तर भारतीयही. वेस्ट इंडिजने १९७०च्या उत्तरार्धात तेज गोलंदाज चौकडी वापरून क्रिकेट विश्वाला दहशतीत टाकण्याच्या आधी भारतीय फिरकी चौकडीने जगभरातील फलंदाजांची भंबेरी उडवण्यास सुरुवात केली होती. फिरकी चौकडीपैकी दोघे ऑफस्पिनर (प्रसन्ना व वेंकट) होते, एक लेगस्पिनर (चंद्रा) होता. यांच्या तुल-नेत बेदींसारख्या डावखुर्या फिरकी गोलंदाजासमोर बळी मिळवण्याचे आव्हान खडतर होते. पण बेदी त्या चौकडीचे अधोषित नायक होते. कारण दाक्षिणात्य नेमस्तपणा त्यांच्या ठायी नव्हता. मात्र ते असभ्यही नव्हते. इंग्लंड आणि वेस्ट इंडिजमधील भारताच्या पहिल्या कसोटी मालिकाविजयात त्यांचे योगदान अमूल्य होते. जगाच्या कानाकोपन्यातील कोणत्याही मैदानावर त्यांची फिरकी गोलंदाजी खण्णख-जीत यशस्वी ठरली. प्रदीर्घ काळ इंग्लिश कॉटी क्रिकेट खेळणाऱ्या मोजक्या गौरेतर फिरकी गोलंदाजांपैकी ते एक. कसोटी क्रिकेटमध्ये त्यांनी २६७ बळी मिळवले, पण प्रथम श्रेणी क्रिकेटमध्ये त्यांनी मिळवलेले १५०० हून अधिक बळीदेखील तितकेच उल्लेखनीय ठरतात. निव्वळ बचावात्मक गोलंदाजी करून धावा वाचवण्यापेक्षा गडी बाद करण्याकडे त्यांचा कल असे. यासाठी प्रसंगी धावा मोजण्याचीही त्यांची तयारी असे. 'सचिन माझ्या गोलंदाजाजीच्या चिंधड्या उडवतो तेव्हा काय करू?' या शेन वॉर्नरच्या अगतिक प्रश्नावर 'तो फटके मारतो तर तुझ्या गोलंदाजीवर बादही होऊ शकतो' असा दिल-सा बेदींनी दिला होता. फिरकी गोलंदाजाने प्रयत्न करत राहिले पाहिजे आणि यासाठी त्याचे हृदय विशाल पाहिजे, असे बेदी यांचे मत. आज असे विशालहृदयी गोलंदाजच काय; पण खेळाहूही आढळत नाहीत आणि त्यांना तशी मुभा देऊ धजणारे कर्णधार तर आणखी दुर्मीळ बनले आहेत. क्रिकेट संस्कृतीमधील हा बदल बेदींनी पाहिला, पण स्वीकारला मात्र नाही! त्या अर्थी ते क्रिकेटच्या विश्वातले स्वप्नालू (रोमॅटिक) ठरतात. क्रिकेटच्या सभ्य मूल्यांवर त्यांची प्रगाढ श्रद्धा होती. क्रिकेट हा निव्वळ खेळ आहे. ते युद्ध नव्हे, हे त्यांचे मत. त्यामुळे या मैदानावर त्यांच्यासमोर चाचपडणाऱ्या प्रतिस्पर्धी फलंदाजाला नेट सरावादरम्यान युक्तीच्या गोष्टी संगण्यात बेदीना कोणतीही असुरक्षितता वाटली नाही. क्रिकेट आनंदासाठी खेळावे, पण नैतिक मूल्यांना अंतर देण्याची गरज नाही हे त्यांचे तत्त्वज्ञान. ते प्रत्येकाला झेपेल असे नव्हे. मुंबई क्रिकेट आणि मुंबईकर क्रिकेटपटूंविषयी त्यांची स्वतःची धारणा होती. हे क्रिकेट बचावात्मक आणि आत्मकेंद्री असते, असे त्यांचे निरीक्षण. त्याचा प्रतिवादही इथल्यांनी वेळ-वेळी केलेला आहे. काही वेळा भावनेच्या भरात त्यांनी टोकाची वक्तव्येही केली.

आता ‘इंडिया’चे काय होणार?

मध्य प्रदेशमधील कांग्रेस आणि समाजवादी पक्षाच्या भांडणात विरोधकांच्या 'इंडिया'चे काय होणार असा प्रश्न या महाआघाडीतील घटक पक्षांना पडू लागला आहे. महेश सरलष्कर घटक पक्षांचे राजकीय बळ अनेक राज्यांत 'इंडिया'ला तारुनही नेईल; पण मध्य प्रदेशात समाजवार्द्धक पक्ष आणि यांच्यात झालेला बेबनाव लोकसभेसाठी उत्तर प्रदेशात महागात पडू शकतो.. मध्य प्रदेशमधील कांग्रेस आणि समाजवादी पक्षाच्या भांडणात विरोधकांच्या 'इंडिया'चे काय होणार असा प्रश्न या महाआघाडीतील घटक पक्षांना पडू लागला आहे. 'इंडिया'च्या घटक पक्षांतील मतभेदांमुळे भाजपला आनंदाच्या उकळ्या फुटू शकतात. घटक पक्ष म्हणतात की, कांग्रेसने मोठ्या मनाने सगळ्यांना सामावून घेतले पाहिजे तर कांग्रेसचे म्हणणे आहे की, मध्य प्रदेशमधील एक-एक जागा महत्त्वाची आहे. कांग्रेसला अनुकूल परिस्थिती असेल तर 'सप'ला जागा द्यायच्या कशाला? भाजपला हरवण्याची संधी चालून आली असेल तर त्यात इतर पक्षांना वाटेकर्त्ता कशाला करायचे, असा विचार कांग्रेसने केलेला दिसत-'. म्हणूनच कांग्रेसचे मुख्यमंत्रीपदाचे दावेकरी कमलनाथ यांनी, 'कोण ते अखिलेश-वाखिलेश?', असे विधान करुन 'सप'चे प्रमुख अखिलेश यादव यांच्या आरोपांकडे पूर्णपणे दुर्लक्ष केले असावे. त्यावर, कांग्रेसच्या केंद्रीय नेतृत्वाने कोणतीही प्रतिक्रिया व्यक्त न केल्यामुळे कमलनाथ यांना दिल्लीकरांचा पाठिंबा असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. कांग्रेसच्या या अररावीमुळे 'इंडिया'तील घटक पक्ष काहीसे नाराज झालेले आहेत. समाजवादी पक्षाचे म्हणणे होते की, भाजपला परामूर्ख करण्यासाठी 'इंडिया'ची स्थापना झाली असेल तर, ही महाआघाडी राज्यांमध्येही झाली पाहिजे. मध्य प्रदेशमध्ये जिथे 'सप'चे उमेदवार जिंकण्याची शक्यता असतील अशा पाच-सहा जागा आम्हाला द्या. बाकी तुम्ही लढवा! पण, कांग्रेसने 'सप'चे ऐकलेले नाही. उत्तर प्रदेशमध्ये 'सप'ने जशास तसेच वागायचे ठरवले तर कांग्रेस काय करणार, असे विचारले जाऊ शकते. 'इंडिया'च्या मुंबईतील बैठकीनंतर प्रामुख्याने कांग्रेसचे लक्ष पाच राज्यांतील विधानसभा निवडणुकीकडे केंद्रित झालेले आहे. राहुल गांधींच्या 'भारत जोडा' यात्रेला मिळालेल्या प्रतिसादानंतर आणि कर्नाटकच्या विजयानंतर मध्य प्रदेश, राजस्थान, छत्तीसगड, तेलंगणा या चारही मोठ्या राज्यांमध्ये कांग्रेसला यशाची खात्री वाढू लागली आहे. मध्य प्रदेश आणि छत्तीसगडमध्ये सत्ता मिळू शकेल, राजस्थानमध्ये तुल्यबळ लढाई होईल, असे राहुल गांधींनी एका जाहीर कार्यक्रमामध्ये सांगितले होते. तेलंगणामध्ये रेवंत रेडी यांच्याकडे सर्वाधिकाऱ्यांची दिल्यानंतर कांग्रेसने राज्यातील वातावरण बदलून टाकल्याचे सांगितले जाते. आता-आतापर्यंत कांग्रेसमधून नेते भारत राष्ट्र समिती (बीआरएस) वा भाजपमध्ये जात होते. आत बीआरएस'मधून नेते कांग्रेसमध्ये येऊ लागले आहेत.

भाजपने किंतीही गाजावाजा केला तरी तेलंगणामध्ये त्यांचा डाळ शिजण्याची शक्यता नाही असे विश्लेषकांचे म्हणण आहे. इथे लढाई 'बीआरएस' आणि कॉर्प्रेस यांच्यामध्ये होणार असून लोकांच्या नाराजीचा काँग्रेसला मोठा लाभ मिळेल असे पक्षाला वाटते. मिञ्चोरमसह पाचही राज्यांमध्ये सत्ता मिळण्याची आशा कॉर्प्रेसला वाढू लागल्याने कॉर्प्रेस 'इंडिया'कडे दुर्लक्ष झालेले आहे. या राज्यांमध्ये कॉर्प्रेस चांगली कामगिरी केली वा त्यांची सत्ता स्थापन झाली तर आगामी लोकसभा निवडणुकीतही यश मिळेल असा विचार कॉर्प्रेस करत आहे. त्यांच्या या राजकीय मांडणीमध्ये तथ्यांची असू शकते. गुजरात, मध्य प्रदेश, राजस्थान, छत्तीसगढ़, हिमाचल प्रदेश, हरियाणा, उत्तराखण्ड या राज्यांमध्ये कॉर्प्रेसला भाजपशी लढावे लागेल. उत्तरेतील सुमारे २०० लोकसभा मतदारसंघांमध्ये कॉर्प्रेस विरुद्ध भाजप अशी थेट लढाई होणार आहे. या जागांवर कॉर्प्रेसला अधिकाधिक जागांवर भाजपचा पराभव करता आला तर केंद्रातील सत्तेचे गणित पूर्णपणे बदल शकते. या दोनशे जागांवर कॉर्प्रेसला 'इंडिया'च्या घटक पक्षांचंचा फारशी गरज नाही. महाराष्ट्रातील महाविकास आघाडीमध्ये कॉर्प्रेसचा समावेश आहे, तिथे जागावाटपाची चर्चा सुरु आहे. गुजरातमध्ये कॉर्प्रेसला कदाचित आम आदमी पक्षाची मदलागू शकते. तिथल्या विधानसभेत 'आप'ने कॉर्प्रेसचे नुकसान केले होते. मतविभागणी टाळायची असेल तर कांग्रेस 'आप'ला गुजरातमध्ये तडजोड करावी लागेल. इथे कॉर्प्रेसला सामंजस्याची भूमिका घेतली तर 'आप'ही दिल्लीत कॉर्प्रेसला सातपैकी दोन वा तीन जागा देऊ शकतो. तसे झाले तर गुजरात व दिल्ली या दोन्ही राज्यांमध्ये भाजपला तगडे आव्हान देता येऊ शकते. पंजाबमध्ये हे दोन्ही पक्ष एकमेकांविरोधात लढतील. दक्षिणेत केरळ व पश्चिम बंगालमध्ये 'इंडिया'तील घटक पक्षांमध्ये आघाडी होणार नाही. केरळमध्ये कॉर्प्रेस माकप एकमेकांविरोधात लढतील. पश्चिम बंगालमध्ये तुणमूळे कॉर्प्रेस व माकप-कॉर्प्रेस एकमेकांविरोधात लढतील. कातरा जागांवर छुपी युती होऊ शकते. तमिळनाडूमध्ये द्रमुक-कॉर्प्रेस युती आहेच. कर्नाटक, तेलंगणा, आंध्र प्रदेशमध्ये 'इंडिया'तील फक्त कॉर्प्रेसचे अस्तित्व आहे. झारखंडमध्ये कॉर्प्रेस व झारखंडमध्ये मुक्ती मोर्चामध्ये जागावाटप होऊ शकते. या सगळ्या राज्यांमध्ये कॉर्प्रेसने जागावाटपाची बोलणी सुरु केली आहेत किंवा तडजोडीची तयारी दाखवलेली आहे. आता प्रश्न उरला आहे तो उत्तर प्रदेश आणि बिहारचा. पाच राज्यांच्या विधानसभा निवडणुकीत कॉर्प्रेसला यश मिळाले तर उत्तर प्रदेशात कॉर्प्रेस समाजवादी पक्षाकडून वीस-पंचवीस जागांची तरी मागणी करेल. मध्य प्रदेशमध्ये मिळालेल्या अपमानास्पद वागणुकीमुळे समाजवादी पक्ष इतक्या जागा कॉर्प्रेससाठी सोडण्याची शक्यता नाही. बहुजन समाज पक्ष 'तटस्थ' राहील; त्याचा लाभ भाजपला मिळू शकेल. त्यामुळे उत्तर प्रदेशमध्ये 'इंडिया'

ऐक्य धोक्यात येण्याची शक्यता आहे. उत्तर प्रदेशमध्ये उच्चवर्णीयांनी भाजपकडे पाठ फिरवलेली नाही. 'सप'च्या मुस्लीम-यादव समीकरणामुळे ओबीसींचा अपेक्षित पाठिंबा 'सप'ला मिळाला नसल्याचे गेल्या वर्षी झालेल्या विधानसभा निवडणुकीत स्पष्ट झाले होते. अनेक ओबीसी-दलित जातींनी 'सप'कडे पाठ फिरवली होती. उत्तर प्रदेशात काँग्रेसच्या अवस्थेमध्ये फार फरक पडला नसला तरी, या पक्षाने मुस्लिमांकडे नजर वळवली आहे. भाजपविरोधात जिंकणाऱ्या पक्षाला मुस्लीम मतदान करतात. 'सप'ला भाजपकडून सत्ता हिसकावून घेता आलेली नाही. काँग्रेसला इतर राज्यांमध्ये मुस्लिमाचा प्रतिसाद मिळत असेल तर उत्तर प्रदेशातील मुस्लीम काँग्रेसचा विचार करणारच नाहीत असे नव्हे. त्यामुळे उत्तर प्रदेशात 'इंडिया'ची युती महत्त्वाची असेल. लोकसभेच्या इथल्या ८० जागांपैकी किंती जागा सप आणि काँग्रेस ताब्यात घेऊ शकतील, त्यावर भाजपची केंद्रातील ताकद अवलंबून राहील. बिहारमध्ये जनता दल (संयुक्त) व राष्ट्रीय जनता दल यांच्या आघाडीत काँग्रेसचे स्थान दुय्यम आहे. इथल्या आघाडीत दोन प्रादेशिक पक्ष जितक्या जागा देतील तेवढ्यावर काँग्रेसला समाधान मानावे लागेल. बिहारमधील जातनिहाय जनगणनेचा अहवाल प्रसिद्ध झाल्यानंतर अतिमागास आणि मागास समीकरणाचा लाभ कोणाला मिळतो यावर आघाडीचे पारडे जड होईल की भाजपचे हे ठरेल. त्यामुळे काँग्रेससाठी उत्तर प्रदेशच अधिक महत्त्वाचा असेल. 'एकास एक' नाहीच? भाजपविरोधात एकास एक उमेदवार देण्याची शक्यता आता मावळू लागली आहे. त्यामुळे माकप, तृणमूल काँग्रेस या पक्षांनी 'इंडिया'ला फारसे महत्त्व न देण्याचे ठरवले असावे. 'इंडिया'च्या समन्वय समितीमध्ये 'माकप'ने प्रतिनिधी पाठवलेला नाही. 'माकप'ची ताकद असलेल्या राज्यांमध्ये जागावाटपाचा प्रश्न उद्घवत नाही. तृणमूल काँग्रेसची ताकद फक्त पश्चिम बंगालमध्ये आहे, तिथीही एकास एक उमेदवार दिले जाणार नाहीत. त्यामुळे तृणमूल काँग्रेसलाही 'इंडिया'ची गरज नाही. बिहारमध्ये भाजपेतर महाआघाडीचे गणित पक्के झालेले आहे. उत्तरेतील दोनशे जागावर काँग्रेसलाच भाजपविरोधात लढायचे आहे, तिथे प्रादेशिक पक्षांचे प्राबल्य नाही. त्यामुळे 'इंडिया'शिवाय काँग्रेसला लढावे लागेल. ज्या राज्यांमध्ये जागावाटपाची शक्यता आहे तिथे काँग्रेस बोलणी करत आहे. 'इंडिया'च्या नेत्यांना भाजपविरोधात देशभर वातावरण निर्मिती करायची असेल तर संयुक्त सभा घेता येतील. त्याहून अधिक लाभ 'इंडिया'तील घटक पक्ष एकमेकांना देऊ शकत नाहीत. त्याला उत्तर प्रदेश अपवाद असेल. त्यामुळे इथे सप व काँग्रेसची जागांची देवांगेवाण एकमेकांना साझ्यकारी ठरेल. पण, मध्य प्रदेशमध्ये संबंध ताणले गेल्याने उत्तर प्रदेशातील सप व काँग्रेस यांच्यामधील तडजोडीवर परिणाम होण्याची शक्यता दिसू लागली आहे.

कौटुंबिक हिंसाचार का आणि कसे घडते?

(राष्ट्रीय कौटुंबिक स्त्रीहिंसाचार प्रतिबंधक कायदा दिन विशेष.)

माताभगिनी व लेकीबार्बंवर होणाऱ्या कौटुंबिक छळस प्रतिबंध करण्यासाठी केंद्र शासनाने कायदा लागू केला. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे सरक्षण अधिनियम-२००५ व नियम-२००६ हे संपूर्ण भारतात दि. २६ ऑक्टोबर २००६पासून लागू केले आहे. कायद्याची माहिती नसेल तर त्याचा पैदित भगिनीला भाख घेवू शकत नाही. शास्त्र पुराणातही स्त्रीला स्त्रीशक्ती-आदिशक्ती म्हणून गौरविष्यात आले आहे. देवी शारदा, नवरूगा

एकवीरा, लक्ष्मी आदी सर्व ही स्त्रीशक्तिची रूपे आहेत. प्रापंचकै
लोक नवरात्रोत्सवात नवरूपाची, दिवाळीत लक्ष्मीची पूजा मोठ्या
भक्तिभावाने करतात. भाऊबीजेस बहिर्णीचा सन्मान-सत्का
करतात. मग मात्र कुटुंबातील स्त्रीची दैना व अवहेलना का केला
जाते? घरी महिलांचा मान-मरातब राखू, तेव्हाच आपले देवी व्रत
व लक्ष्मी पूजन कार्यसाधक सिद्ध होईल, अन्यथा पालथ्या घागरीव
पाणी... कौटुंबिक हिंसाचार कशास म्हणावे? ते सर्वसामान्यांन
कळवावे, याच शुद्ध हुतने हा अल्पसा प्रयत्न बापू ऊर्जे श्रीकृष्णादास
चिंतनीची संर्वी ते संपादक ते लेखांना आवे संपादक

निरकाराजा याना या लखप्रपत्तातून कलला आह... सपादक
सर्वमंगल मांगल्ये शिवे सर्वाथ साधिके

शरण्य ब्रंबके गौरी नारायणी नमोस्तुते।
वास्तविक स्त्री ज्या परिवारासोबत वा साथीदारासोबत
एकाच छताखाली रहात असेल आणि तिचा छळ त्या पुरुष व
परिवाराकडून होत असेल तर ती कौटुंबिक हिंसाचार कायद्यान्वये-
न्याय दंडाधिकाऱ्याकडे संरक्षण मागू शकते. थोडक्यात पीडित
महिला व तिच्या मुलांना निवासाच्या अधिकारासह तिच्या
सुरक्षितेचा किंवा आर्थिक संरक्षणाचा आदेश न्यायदंडाधिकारी देणे
शकतात. छळापासून संरक्षण मग ते शारीरिक, लैंगिक, आर्थिक
तोंडी किंवा भावनिक अत्याचार असोत, महिलांना त्याविरुद्ध
न्याय मागता येतो. शारीरिक छळ म्हणजे काय? तर मारहाण
थोबाडीत हाणणे, तडाखा देणे, चावणे, लाथ मारणे, गुदे मारणे
ढकलणे, लोटणे, जोराचा धक्का मारणे, इतर कोणत्याही पद्धतीने
शारीरिक दुखापत किंवा वेदना देणे. अशा बाबींचा शारीरिक
छळात समावेश होतो. भर्निंगा यातून मोलाचा हा सल्ला-

पड़ला पदर खांदा तुझा दिसतो ग! कमरेला कमरपट्ठ
 कसतो ग बाई कसतो!! तुझ्या तरुणपणाला ग धार! मार
 भिवईची काळी कट्ट्यार!! घाव वर्मावरी असा बसतो!!
 तोंडी व भावनिक अत्याचार जसे की अपमान करणे, वाई
 नावाने बोलावणे, चारिश्याबद्दल संशय घेणे, मुलगा झाला नाही
 म्हणून अपमानास्पद वागणूक देणे, हुंडा आणला नाही म्हणून
 अतोनात शिव्याश्राप देणे. महिलेला वा तिच्या ताब्यात असलेल्या
 अपत्यास शाळ्येत, महाविद्यालयात किंवा इतर शैक्षणिक संस्थांमध्ये
 जाण्यास मज्जाव करणे, नोकरी स्वीकारण्यास व करण्यास मज्जाव
 करणे, अपत्यासह स्त्रीला घरातून बाहेर जाण्यास अटकाव करणे
 नेहमीच्या कामासाठी कोणत्याही व्यक्तीबरोबर भेटण्यास मज्जाव
 करणे, तिला विवाह करावयाचा नसल्यास विवाह करण्यास बाईठ
 करणे, तिच्या पसंतीच्या व्यक्तीसोबत लग्न करण्यास मज्जाव करणे

त्याच्या अथवा त्यांच्या पसंतीच्या व्यक्तीबरोबर विवाह करण्यास जबरदस्ती करणे, आत्महत्येची धमकी देणे, इतर कोणतेही भावनात्मक किंवा तोंडी अपशब्द वापरणे या गोर्टींचा समोवश होतो. लैंगिक अत्याचारामध्ये बलात्कार, अश्लिल फोटो काढणे, बिभत्स कृत्य जबरीने करावयास लावणे, समाजात नाचक्की- बदनामी होईल, असे अश्लील चाळे करणे किंवा अनैसर्गिक अश्लिल कृत्य करणे याबांगींचा समावेश होतो. ती लावप्पाची खाण, तिचे आर्कषक पण कोमल रुप वाटत असले तरी प्रसंगी ती ज्वाला, दुर्गा, महाकालीचे

रौद्र रूप घेऊ शकते किंवा कायद्याने लद्धून जिकू शकते—
रूप माझं चंद्राचं पहा लाख मोलाचा। चंद्राची कोर मी तारांगाणी।
लुकलुकत्या तार्यात डुलते तोर्यात। शोभते शुकाची मी चांदणी रे।
कौटुंबिक हिसाचार म्हणजे शारीरिक, शाविदिक, लैंगिक,
मानसिक किंवा आर्थिक छळ, हुंडा किंवा मालमत्ता घेण्यासाठी
महिलेला अपमानित करणे, तिला शिवीगाळ करणे, विशेषतः अपत्य
प्रासी न झाल्याच्या सबवीखाली तिला हिणवणे, धमकावणे, त्रास
देण, दुखापत करणे, जखमी करणे किंवा पीडितेचा जीव धोक्यात
आणण्यास भाग पाडणे. तसेच तिच्या कोणत्याही नातेवाईकाकडे
हंड्याची मागणी करणे. या सर्व गोरींच्या दृष्टिरिणाम पीडित व्यक्ती

अथवा तिच्या नातेवाईकांवर होणे तसेच आर्थिक छळ करणे, म्हणजे महिलेचे स्वतःचे उत्पन्न, स्त्रीधन, मालमत्ता, इतर आर्थिक व्यवहार किंवा तिच्या हक्काच्या कोणत्याही मालमत्तेपासून तिल वंचित करणे आणि घराबाहेर काढणे या सर्व बाबीना कौटुंबिक हिसाचार म्हटले जाते. त्याचप्रमाणे आर्थिक अत्याचारात हुऱ्याची मागणी करणे, तिला मुलांच्या पालन-पोषणासाठी पैसे न देणे, तिच्या मुलांना अन्न, वस्त्र, औषधे आदी न पुरविणे, नोकरीला मज्जाव करणे, नोकरीवर जाण्यासाठी आडकाठी निर्माण करणे, नोकरी स्वीकारण्यास संमती न देणे, पगार किंवा रोजी-मज्जूरीतून आलेले पैसे काढून घेणे, तिला तिचा पगार, रोजगार वापरण्यास परवानगी न देणे, राहत्या घरातून हाकलून देणे, घराचा कोणताही भाग वापरण्यास किंवा घरात जाण्या-येण्यास अडथळा निर्माण करणे, घरातील नेहीचे कपडे, वस्तू वापरण्यापासून रोखणे, भाड्याच्या घराचे भाडे न देणे या बाबींचा समावेश होते. तिला तिच्या

हक्कापासून परावृत्त करता कामा नये, तिचा आदर करणेच योय—
 यादेवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थितः
 नमस्तरस्यै नमस्तरस्यै नमस्तरस्यै नमो नमः।

काय आहे कौटुंबिक हिंसाचारास प्रतिबंध घालणारा कायदा ?
 खीचा जन्मच मुळी अत्याचार सोसण्यासाठी झाला, अशी
 समाजमनाची धारणा आहे. या धारणेला गरीब, श्रीमंत, जात, धर्म,
 पंथ, शिक्षित, अशिक्षित, ग्रामीण, शहरी, नोकरदार, बेरोजगार
 असा कुठलाही अपवाद नाही. खी—पुरुष समानता ही केवळ आपण
 आधुनिक विचारसरणीचे आहोत, हे दाखविण्यापुरतीच सीमित
 आहे. वास्तव तर नेमके याच्या उलट आहे. भारतीय संविधानाच्या
 कलम १४ अनुसार भेदभावापासून मुक्ती, कलम १५ अन्वये खी—
 पुरुष समानता आणि कलम २१ प्रमाणे जीवित व स्वातंत्र्याचे संरक्षण
 करण्याचा हक्क महिलांनाही दिला आहे. तरीही बहसंख्य भगिनी

कौटुंबिक हिंसाचारास बळी पडत आहेत. त्यांची प्रतिष्ठा सांभाळली जात नाही. समाजसुधारक, स्त्रीउद्धारक आणि विचारवंतही आजवर समाजाच पूर्ण मानसिक परिवर्तन करू शकलेले नाहीत. समाजात सुधारणा करण्यासाठी केवळ प्रबोधने पुरेसे नाहीत. शिक्षा किंवा दंडशक्तीही तितकीच महत्वाची आहे, म्हणून कौटुंबिक हिंसचारास प्रतिबंध करणारा हा कायदा केंद्र सरकारने केला. कारण-यत्र नार्येस्त पजंतै. रमतै तत्र देवतः!!

या कायद्याद्वारे पीडित महिलेला न्याय, संरक्षण मिळू शकते. या कायद्याच्या आधारे पीडित महिला ही तिच्या अथवा तिच्या मुलांविरुद्ध होणारे अत्याचार थांबू शकते. ख्रीधन, दागदागिने, कपडे इत्यादींवर ताबा मिळू शकते. संयुक्त खाते अथवा लॉकर हे हिंसा करणाऱ्या पुरुषाला वापरण्यास प्रतिबंध करू शकते. ख्री ज्या घरात राहत असते, ते घर सोडावे लागणार नाही. अत्याचारी पुरुषास ती राहत असलेले घर विकण्यास प्रतिबंध होऊ शकतो. वैद्यकीय उपचाराचा खर्च मागू शकतो. भावनिक व शारीरिक हिंसाचाराबद्दल नुकसान भरपाई ख्रीली मागता येते. त्याचप्रमाणे पीडितेला मोफत कायदेविषयक केंद्राद्वारे सल्ला, सेवा पुरविणाऱ्या संस्था, वैद्यकीय सुविधा, निवासगृह आदींमार्फत आवश्यक त्या सेवा सुविधा प्राप्त करून घेता येतात. भारतीय दंड संहिता १९८-अ कलमाखाली पोलिसात तक्रार दाखल करता येते. तदृतच भारतीय दंडसंहितेच्या कलम १२५अंतर्गत मिळाण्या पोटी व्यतिरिक्त अतिरिक्त पोटी ही स्वतःसाठी व स्वतःच्या अपत्यासाठी मागता येते. या कायद्यांतर्गत कौटुंबिक हिंसाचाराने पीडित पत्नी, सासू, बहिण, मुलगी, अविवाहित ख्री, आई, विधवा इत्यादी म्हणजे लग्न, रक्ताचे नाते, लग्र सदृश्य संबंध- लिहू इन रिलेशनशीप, दत्कविधी अशा कारणाने नाते संबंध असणाऱ्या व कुठल्याही जाती धर्माच्या स्थित्या तसेच त्यांची अठरा वर्षाखालील मुले दाद मागू शकतात. या कायद्यांतर्गत छळ होत असलेली किंवा झालेली ख्री सरंक्षण अधिकाऱ्याला, सेवा पुरविणाऱ्या संस्थांना, तसेच पोलीस स्टेशन किंवा दंडाधिकाऱ्याकडे तोंडी किंवा लेखी तक्रार करू शकते, हे लक्षात घ्यावे व सजग व्हावे. योगायोगाने याच दिवशी भाऊबीज आली आहे. फक्त सण उत्सवपूरता

स्त्रीसन्मान न राखता तो सदादित अगवळणी पाडला पाहिजे-
 नवलाख दिव है निल्या आभाळी, वसुंधरा अशी चंद्रा ओवाळी।
 नक्षत्रांचा सर येई भूमीवर, पसरी पदर भेट घ्याया।। चंद्र वसुंधेला सखा
 रे भेटला, पाठीशी राहू दे छाया रे। वेड्या बहिणीची रे वेडी माया।।
 !! समस्त लेकीबाळी, माता व भगिर्णीना राष्ट्रीय कौटुंबिक
 हिंसाचार प्रतिबंधक कायदा दिनाच्या सजग हार्दिक शुभेच्छा !!

- संकलक व शब्दांकन -
 बापू ऊर्फे श्रीकृष्णादास निरंकारी.
 द्वारा- प. पू. गुरुदेव हरदेव कृपानिवास.
 मु. एकता चौक, रामनगर वॉड्ड नं. २०, गडचिरोली.
 पो. ता. जि. गडचिरोली (४४२६०५).
 मोबाला. ०४१९४८३३३४.

विकासरत्न विलासराव देशमुख मांजरा साखर कारखाना येथे बाँयलर अग्री प्रदीपन व गळीत हंगामाचा शुभारंभ संपन्न

विलास नगर:— विकासरत्न विलासराव देशमुख मांजरा शेतकरी सहकारी साखर कारखान्याचा ३७वा गळीत हंगाम २०२३—२४ साठीचा बँयलर अग्री प्रदीपन व गव्हाणीत ऊसाची मोळी टाकून गळीत हंगामाचा शुभारंभ माजी मंत्री तथा कारखान्याचे चेअरमन सहकार महर्षी दिलीपरावजी देशमुख साहेब, माजी मंत्री तथा कारखाना संचालक आ. अमित विलासरावजी देशमुख साहेब, लातूर ग्रामीणचे आमदार पिरज विलासरावजी देशमुख साहेब यांच्या हस्ते विजयादशमीच्या शुभ मुहूर्तावर संपन्न झाला. याचेळी माजी आमदार त्र्यंबक भिसे, राज्य साखर संघाचे संचालक आबासाहेब पाटील, जिल्हा बँकचे माजी चेअरमन श्रीपतराव काकडे, रेणाचे माजी चेअरमन यशवंतराव पाटील, मांजराचे व्हा चेअरमन श्रीशैल उट्टो, लातूर बाजार समितीचे सभापती जगदीश बावणे, जिल्हा बँकेचे व्हा चेअरमन प्रमोद जाधव, २१ शुगरचे व्हा. चेअरमन विज

कारखान्याचे कार्यकारी संचालक संजीव देसाई
याची उपस्थिती होती.
यावेळी मनोगत व्यक्त करत असताना सहकार महर्षी दिलीपरावजी देशमुख साहेब म्हणाले की, मांजरा कारखान्याने दैनंदिन गाल्प क्षमता विस्तार केल्याने शेतक-यांचा ऊस तत्परतेने गाल्प होण्यासाठी मदत होणार आहे. साखरे सोबतच उपपदार्थ निर्मितीतून शेतक्यांना अधिकचा दर देण्यासाठी आपण कटीबद्ध ऊसल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. याप्रसंगी बॅऱ्यलर अग्री प्रदीपनासाठी कारखान्याचे संचालक वसंतराव ऊफाडे यांच्या हस्ते सपत्नीक पुजन झाले तर्सेच गळीत हांगामासाठी संचालक नवनाथराव काळे यांच्या हस्ते सपत्नीक विधीवत पुजन संपन्न झाले. यावेळी शेतकरी सभासद, कारखाना खाते प्रमुख, अधिकारी, कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

धम्मचक्र प्रवर्तन
दिन सोहळा अत्यंत
उत्साहात साजरा

मुबई / प्रतीनिधि : - मिरा भाईदर येथे कायरत असलेल्या धम्म सप्राट अशोक बुद्ध विहार मिरा, भाईदर व्यवस्थापन समितीच्या वरीने धम्मचक्र प्रवर्तनदिन तथा धम्मदीक्षा वर्धाणन दिन सोहळा अत्यंत उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी पांसारिक धम्म रंगी काढण्यात आली. बुद्धमूर्ती, भिक्खु संघ व बौद्ध उपासक, उपासिका यांचा सहभाग असलेल्या रँलीनंद्ये लेझिंम पथकाने आपली कला सादर करून सर्वांची मने जिंकून घेतली. धम्म सप्राट अशोक बुद्ध विहार येथील सामूहिक बुद्ध पूजेनंतर मुख्य सभागृहामध्ये भंते कीर्तीपिण्या नागसेन थेरो यांनी धम्मदेसना दिली. तसेच प्रा. मेघा नगराळे यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या धर्मातराची कारणे या विषयावर सखोल मार्गदर्शन केले. धम्मचक्र प्रवर्तनदिन दिनानिमित्त आयोजित केलेल्या चित्रकला व निबंध स्पर्धेतील विजेत्यांना मान्यवराच्या

हस्ते बक्षीस वितरण करण्यात आले. नेहा चक्रपाणी या विद्यार्थीनंवा विक्रीकर निरीक्षक म्हणून परीक्षा पास झाल्याबद्दल मान्यवराच्या हस्ते विशेष स्तक्त्वाकर करण्यात आला. मिरा भाईदर मधील गायक कलाकारांनी त. बुद्ध धम्म व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यावर आधारीत काय, गायन सादर करून प्रेक्षकांना मंत्रमुग्ध केले. आमदार गीता जैन यांनीही यावेळी उपस्थित राहून धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाच्या शुभेच्छा दिल्या. तसेच माजी नगरसेवक अनंत शिंके व भाईदर मधील विविध सामाजिक, धार्मिक, राजकीय तथा सांस्कृतिक संस्था संघटनांमध्ये कार्यरत असलेले विविध संस्थांचे पदाधिकारी यावेळी प्रामुख्याने उपस्थित होते. मीरा भाईदर मधील बौद्ध जनतेने या कार्यक्रमाचा पूर्ण आस्वाद घेतला आणि अशाच प्रकारचे विविध कार्यक्रम धम्म सप्ताट अशोक बुद्ध विहार व्यवस्थापन समितीने

करावत, अशी मंगल कामना व्यक्त केली. कायदक्रमाचे अध्यक्षपद प्रा. उत्तम भगत यांनी भूषविले तर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन जयश्री कराडकर यांनी प्रास्ताविक राजेश बडेकर यांनी केले व आभार विलास जाधव यांनी मानले. कार्यक्रम यशस्वीतेसाई धम सप्राट अशोक बुद्द विहार यवस्थापन समितीचे महानंद बडगे, प्रा. सुनिल धापसे, दिलीप सुरडकर, तेलोलातमा वाळके, सुभाष ठोंबरे, विलास जाधव, सुनिल जाधव, नरेश योहिते यांनी व लहू तायडे, सुनिल कंटे, सचिन शिंदे, महेंद्र मोहिते, वर्षा बडेकर, प्रदीप काबळ, राहुल खिलाऱे, प्रेरणा गोखले, प्रा. भीमराव काकडे, जयदीप बनसोडे, सिद्धार्थ इंगळे, सिद्धार्थ वानखेडे, प्रा. विनोद बाजड, ड. सुदाम भगत आर्द्दीनी परिश्रम घेतले. कार्यक्रमाला मिरा भाईदर परिसरातील धम बांधव मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

**दहशतवाद विरोधा शाखा, लातूर व स्थानक गुन्ह शाखा
ची संयुक्त कारवाई, ३ व्यक्ती विरोधात गुन्हा दाखल**

शाखा, लातूर् व स्थानिक गुन्हे शाखे
ची संयुक्त कारवाई वाहनासह ०९ लाख
३१ हजार रुपयाचा ३.२ घस.गांजा जस.
३ व्यक्ती विरोधात गुन्हा दाखल. या
बाबत थोडक्यात हकीकत अशी की,
पोलीस अधीक्षक सोमय मुंडे यांनी
जिल्ह्यातील अवैध धंद्याचे समूळ उच्चाटन
करण्याकरिता जिल्ह्यातील पोलीस
अधिकाऱ्यांना मार्गदर्शन करून सूचना
दिल्या होत्या. त्याअनुषंगाने लातूर् पोलीसा
कडून अवैध धंद्यावर कारवाई करण्याची
विशेष मोहीम राबविण्यात येत आहे.
दरम्यान पथकाला मिळालेल्या

आला असून पोलीस ठाणे, विवेकानंद
चौक येथे गुन्ह्यातील आरोपी नामे
शरीफ लतीफ शेख, वय ३५
वर्ष, राहणार कॉईल नगर, लातूर,
वसीम बाबूलाल अत्तार, वय २६

पोलीस अधीक्षक श्री. सोमय
मुंडे यांच्या आदेशावरून जिल्हात अवैध
व्यवसाय करण्यावार मोठ्या प्रमाणावार
धाडी मारून कार्यवाही करण्याचे सत्र सुरु
आहे. याचाच एक भाग म्हणून दिनाव

वर्ष, राहणार बस स्टॅन्ड जवळ
 धर्मापुरी तालुका परळी जिल्हा बीड,
 ईश्वर नवनाथ फड, राहणार
 धर्मापुरी तालुका परळी (फरार)
 याचे विश्वास मन्दा रजिस्टर

२४/१०/२०२३ रोजी पोलीस अधीक्षक
श्री.सोमय मुंडे,अपर पोलीस अधीक्षक डॉ
अजय देवरे, यांचे मार्गदर्शनात पोलीस
निरीक्षक संजीवन मिरकले यांच्या नेतृत्वातील
स्थानिक गुन्हे शाखा व दहशतवाद विरोधी
शाखा यांच्या संयुक्त पथकातील पोलीस
सहाय्यक पोलीस निरीक्षक प्रवीण राठोड
पोलीस उपनिरीक्षक आयुब शेख, सहाय्यक
फौजदार उत्तम जाधव, अंगद कोतवाड
पोलीस अमलदार संपत फड, मोहन
सुरवसे, नाना भोंग, सचिन धारेकर, सचिन
मुंडे, नकुल पाटील, संजय काळे, चंद्रकांत
केंद्रे, राहुल सोनकांबळे,पोलीस फोटोग्राफर
सुहास जाधव, धनंजय गुडे यांनी सदरचं
कापामिंगी केंद्री आदे

स्थानक गुन्ह राखचा कामागरा, ०६ माटरसायफलसह २ लाख १५ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जस्त. ५ गुन्हे उघडकीस, २ आरोपी अटक

लातूर :- स्थानक मुन्ह शाख्या पाचून राडवर हिरा हाडा स्प्लिंडसह हद्दातून चारा कलल्या माटारसायक
मामगिरी ०६ मोत्रसायकलवसह ३ लाख थांबलेल्या इसमाला विक्षिपात घेरून बाबूत विचारपस करून नमद आरोपीक

याबलल्या इसमाला पिवासात घजन विचारपूस केली असता त्याने त्याचे नाव ऋषिकेश मधुकर चव्हाण वय २३ वर्ष, राहणार नांदगाव तालुका अंबाजोगाई जिल्हा बीड असे असल्याचे सांगितले, तसेच त्यांच्या ताब्यात असलेल्या वाहना संदर्भने विचारपूस केली असता सांगितले गुन्हे शाखा संजीवन मिरकले यांचे नेतृत्वात जिल्हातील विविध पोलीस स्टेशनला घडलेले मालाविषयक गुन्हे उघडकीस आणण्याकरिता पोलीस अधिकारी व अमलदार यांना सूचना व मार्गदर्शन करण्यात आले होते.

बाबत विचारपूस करण्यानन्मूद आरापाकडून चोरीच्या आणखीन इतर ५ अशा मिळ्यून एकूण सहा विविध कंपनीच्या मोटारसायकली ज्याची एकूण किंमत २ लाख १५ हजार रुपयाचा मुद्देमाल हस्तगत करण्यात आला. मोटार सायकल चोरीचे पोलीस ठाणे शिवाजीनगर येथील मोटार सायकल चोरीचा एक, एमआयडीसी पोलीस ठाणे मधील मोटरसायकल चोरीचे तीन गुन्हे व औसा पोलीस ठाण्याला दाखल असलेला मोटरसायकल चोरीचा एक गुन्हा असे एकूण ०५ गुन्हे उघडकीस आलले आहेत. पूढील कार्यवाहीस्तव

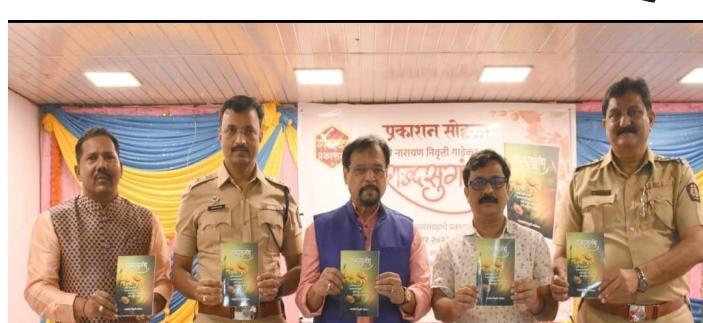
त्या अनुंयंगाने सदर पथके माहितीचे संकलन करीत असताना, माहिती घेत असताना दिनांक २३/१०/ २०२३ रोजी स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाला माहिती मिळाली की, मोटारसायकल चोरीच्या गुन्ह्यातील रेकॉर्ड वरील सराईत गुन्हेगार नामे ऋषिकेश मधुकर चव्हाण नवीन रेनापुर नाका परिसरात फिरत आहे. अशी खात्रीशीरी बातमी मिळाल्याने सदर पथक तात्काळ तरीने तेजास ताका प्रसिद्धाव कि, सदरची स्प्लेंडर मोटर सायकल काही दिवसापूर्वी लातूर शहरातून चोरी केलेली आहे. तसेच लातूर शहरातील विविध ठिकाणाहून त्याच्या आणखीन साथीदार नामे शंभुराजे सतीश महाजन, वय २४ वर्ष, राहणार शिराढोण, तालुका कळंब, जिल्हा धाराशिव. यांच्यासोबत मिळून मोटारसायकली चोरी केल्याचे सांगितले. त्यावरून गुन्ह्यातील नमूद आरोपीला ताब्यात घेऊन त्यांनी तात्काळ शहरातील विविध एजेंसी व रेशेवाट्या

शब्दसुगंध या शरदा प्रकाश ठाणे यांनी त केलेल्या काव्यसंग्रहाच्या प्रकाशन सोहळा संपत्त

ठाणे / प्रतिनिधि :- सतत दुस्यांसाठी कार्यरत असणाऱ्या पोलिसांमध्ये प्रचंड प्रतिभाशक्ती आहे. चौवीस तास कार्यमग्र असल्यामुळे अनेक पोलीस व्यक्त होत नाहीत. पोलीस खात्यातील कवी नारायण गाडेकर यांच्यासारखे काहीजण मात्र कवितेतून व्यक्त होतात. अश्यावेळी त्यांच्या प्रतिभाशक्तीला समजून घेऊन त्यांना प्रोत्साहन द्यायला हवे. असे आवाहन कवी अरुण म्हात्रे यांनी व्यक्त केले. शारदा प्रकाशनाने प्रेसिद्ध केलेल्या कवी नारायण निवृत्ती गाडेकर यांच्या शब्दसुंगंध या काव्यसंग्रहाच्या प्रकाशन सोहोब्यात अध्यक्ष म्हणून ते बोलत होते. यावेळी व्यासपीठावर प्रमुख पाहुणे म्हणून पोलीस उप आयुक्त पुरुषोत्तम कराड, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक कांतीलाल कोथिंबीरे, कवी नारायण

पारड, पारथ पालास निराकरण कारोलाला काव्यबाबर, कवा नारायण गाडेकर, प्रकाशक डॉ. संतोष राणे इत्यादी मान्यवर उपस्थित होते.

शब्दसुगंध काव्यसंग्रहातील कवितांचे विशेष कौतुक करून कवी अरुण म्हांत्रे पुढे म्हणाले, शेतात रमणारी, सामाजिक बांधिलकी मानणारी, कर्तव्यनिष्ठ असणारी, आईवडिलांचे ऋण व्यक्त करणारी नारायण गाडेकर यांची कविता पोलीस खात्याची मान उंचावणारी आहे सर्वीस जलैचा हला आणि कोरेना

या काळात पोलिसांनी स्वतःच्या जीवाजी बाजी लावून आपल्या सगळ्यांची काळजी घेतली. उन्हातान्हात ,पावसात कश्याचीही पर्वा न करता पोलीस आपली सर्वांची काळजी घेत होते. अनेक पोलीस संवेदनशील असून ते मनातल्या मनात व्यक्त होत असतात.अश्या प्रतिभावंत पोलिसांची प्रतिभासकी समजन घ्यारात्ता इती पोलीस खाल्यात अनेक

अधिका यांनी कथा,कविता, काढबरी ,आत्मचरित्र असे विविध साहित्यप्रकार लिहून स्वतःला व्यक्त केले आहे. कवी नारायण गाडेकर यांना कविता समजलेली असून अतिशय नेमक्या शब्दात त्यांनी स्वतःला व्यक्त केले आहे.या कवितासंग्रहामुळे पोलीस खात्यात चैतन्य निर्पाण होईल. पोलीस खात्यातील लेखक - कवीना बळ मिळेल ,असा मला विश्वास वाटतो. पोलीस उप आयुक्त पुरुषोत्तम कराड म्हणाले की पोलीस खात्यातील नारायण गाडेकर यांचा

का, पालास खात्यातल नारायण गाडकर याचा
काव्यसंग्रह प्रकाशित होणे ही पोलीस खात्यासाठी
अतिशय आनंदाची आणि अभिमानाची गोष्ट आहे. या
झुटीमध्ये काही सूचणे आणि ते कागदावर लिहून काढणे
याची कसरत नारायण गाडेकर यांनी अतिशय प्रगल्भपणे
अ. असे सहकारी पोलीस खात्याची मान नेहमीच उंचावतात.
यत्णा सोबत काम करणारा सहकारी लिहित असतो
तसे वाचत असतो. पण जेव्हा शब्दसुंदर्ध सारखा दर्जे
चनीय कवितसंग्रह प्रकाशित होते तो खरेखरन

आनंदाचा क्षण असल्याचे गौरोदगार वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक कांतीलाल कोथिंबिरे यांनी काढले.

मनोगत व्यक्त करताना कवी नारायण गडेकर म्हणाले, मी
शेतकऱ्याचा मुलगा आहे. त्यामुळे मातीचे दुःख मला शेतात राबताना
कळले. पाऊस आला नाही म्हणून माझ्या वडिलांच्या डोऱ्यात
अश्रूंचा पाऊस मी पाहिला. त्याचवेळी माझ्या कवितेने जन्म
घेतला. पोलीस खात्यात असल्यामुळे समाजाच्या वेदना, दुःख
अधिक संवेदनशिलपणे कागदावर उत्तरवू शकलो. माझे कौतुक
करणारे वरिष्ठ, सत्याच्या वाटेवर चालायला शिकविणारे आईवडील,
आणि माझ्यातील कवीला जपणारी पत्नी यांच्यामुळे मी इथर्पर्यंत
पोहोचू शकलो. यावेळी स्वर्गीय निवृत्ती गडेकर यांच्या
स्मरणार्थ डॉ. प्रकाश जंगले यांना आदर्श शिक्षक पुरस्कार
तर लेखक अमोल मोहन निरायुडे यांना साहित्य सेवा पुरस्कार
देऊन गौरविण्यात आले. अस्मिता येंडे यांनी सूत्रसंचालन
केले तर डॉ. संतोष राणे यांनी उपस्थितांचे आभार मानले.
या प्रकाशन सोहऱ्यास पोलीस खात्यातील अनेक मान्यवर
उपस्थित होते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आंबेडकर पार्क आणि नालंदा बुद्ध विहारात दृश्या धम्मचक्र अनुप्रवर्तन दिन उत्साहात संपन्न

लातूर :- लातूर शहरातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आंबेडकर पार्क आणि नालंदा बुद्ध विहार, प्रकाश नगर येथे ६७वा धम्मचक्र अनुप्रवर्तन दिन पु. भिक्खू पर्यानंद थेरो यांच्या मार्गादर्शनाखाली बौद्ध उपासक-उपसिकांच्या उपरिधितीत उत्साहात संपन्न झाला. प्रारभी पंचरंगी धम्म ध्वजाचे ध्वजारोहन भिक्खू पर्यानंद थेरो यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्यानंतर तथागत भगवान बुद्ध व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या प्रतिमांचे पूजन करण्यात आले. भिक्खू पर्यानंद थेरो यांनी धम्मचक्र अनुप्रवर्तन दिनाचे महत्व सांगितले यावेळी अनिरुद्ध बनसोडे, ज्योतीराम लामतुरे, उदय सोनवणे

आशाताई चिकटे, सरिता बनसोडे, मिलिंद धावारे, अर्चना जाधव, उत्तम कांबळे, मधुकर शृंगारे, सुरेश सोनकांबळे, टी. एस. कांबळे, ज्ञानेश्वर सरवरसे बाबाराव बनसोडे अण्णाराव सोनवणे मारोती

आपटे, अनिरुद्ध बनसोडे, शशिकला सुरवर्से, आशा उडानसिंग
वत्सला परमेश्वरे, विद्या आल्टे, करुणा सूर्यवंशी, सुनीता धाकडे
माया टिळक मगल चिलवंत आतीची उपस्थिती होती

A photograph of two men standing in front of a shrine. The man on the left, wearing a white shirt and white pants, holds a framed portrait of a sage with a long white beard. The man on the right, wearing a dark blue shirt and jeans, stands beside him. Behind them is a shrine featuring a golden Buddha statue on a pedestal, surrounded by yellow flowers. To the left of the shrine is a framed portrait of a Buddha. The background is a painted mural of a large tree with green leaves and a blue sky with birds. The floor in front of the shrine has colorful decorative patterns.

६७ वा धम्मचक्र प्रवर्तन व अशोका विजया दशमी
दिना निमित्ताने संकल्प बुद्ध विहार अदर्द्द गाव पनवेल
येथे मनरे परिवाराकडून महामानव बोधिसत्त्व प.
पु. डॉ. बाबासाहेब आबेडकर व छत्रपती शिवाजी
महाराज यांच्या प्रतीमा भेट म्हणून देण्यात आल्या
त्या वेळचे क्षणचित्र.

**बांधकाम कामगाईचे मुंबई बांद्रा कल्याणकादी
मंडळासमोर जोखाद धरणे आंदोलन !**

मुंबई / प्रतिनिधि :- महाराष्ट्र राज्य बांधकाम कामगार संघटना संयुक्त कृती समितीच्या वर्तीने २५ ऑक्टोबर रोजी मुंबई बांद्रा येथील महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळाच्या कार्यालयासमोर सकाळी ११ ते दुपारी तीन वाजेपर्यंत जोरदार धरणे आंदोलन करण्यात आले. महाराष्ट्रातील सध्या ३५ लाख नोंदीत बांधकाम कामगारांच्यापैकी वीस लाख बांधकाम कामगारांचे सर्व प्रलंबित अर्ज ताबडतोब निकाली काढा ! महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळावर कामगार संघटनांचे प्रतिनिधि नेमा ! महाराष्ट्रातील बांधकाम कामगारांच्या साठी मंडळाने घोषित केल्यानुसार घर बांधणी योजना त्वरित राबवा. महाराष्ट्रातील नोंदीत बांधकाम कामगारांच्या दोन मुलीच्या विवाहसाठी प्रत्येकी ५१ हजार रुपये आर्थिक सहाय्य द्या. महाराष्ट्रातील सर्व बांधकाम कामगार एकजुटीचा विजय असो ! इत्यादी घोषणा धरणे आंदोलनामध्ये जोरदारपणे देण्यात आल्या या महत्त्वाच्या धरणे आंदोलनामध्ये महिला बांधकाम कामगारांची संख्या लक्षणीय होती. ठीक दुपारी साडेबारा वाजता महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळाचे सचिव निवेदन केशव शिंदे शिंदेनन्हांवडी नवीने निवेदन

देण्यात आले. शिष्टमंडळाच्या वरीने बोलताना कॉ शंकर पुजारी यांनी सांगितले की सर्व प्रलंबित अर्ज त्वारित मंजूर करावेत. घोषित केल्यानुसार बांधकाम कामगारांची घरबांधणी योजना त्वारित राबवावी. कामगारांची नोंदणी व नुतनीकरण सुलभ करावी. यासंदर्भात बोलताना बांधकाम कल्याणकारी मंडळाचे सचिव श्री विवेक कुंभार यांनी स्पष्ट केले की, सध्या महाराष्ट्रमध्ये जे सर्व प्रलंबित बांधकाम कामगारांचे अर्ज आहेत ते सर्व अर्ज ३० नोव्हेंबर २०२३ पर्यंत तपासून पूर्ण निकाली करण्यात येणार आहेत.असे ठोस आश्वासन बांधकाम कल्याणकारी मंडळाचे सचिव विवेक कुंभार यांनी दिले. त्यांनी असेही सांगितले की नवीन नोंदणीची प्रक्रिया अत्यंत सोपी केलेली असून फक्त आधार कार्ड वर कामगारांची नोंदणी करण्यात येईल. बांधकाम कामगारांच्या घरकुल योजनेबद्दल त्यांनी सांगितले की याबाबत बांधकाम कल्याणकारी मंडळाने नुकतेच नियम केले असून डायरेक्ट घर बांधणीचे दोन लाख रुपये बांधकाम कामगारांना शहरी व ग्रामीण भागात देण्यात येतील. नोंदीत बांधकाम कामगारांच्या दोन मुलींना आर्थिक सहाय्य देणे बरोबर आहे असे सांगून याबाबत शिफारस करण्यात येईल असे त्यांनी सांगितले. तरत यापासून गंतंदीचे दोन लाख रुपये त्यांनी यास देते

की या मागण्या शासन पातळीवरील असल्यामुळे
या मागण्या शासनाकडे त्वरित पाठवण्यात येतील.
शिष्टमंडळात कॉ शंकर पुजारी, साथी सागर तायडे,
साथी सुरेश पाटील, कॉ रमेश जाधव, कॉ सुनील
पाटील, साथी विनिता बाळेंगुंदरी, श्री दीपक
थोरात, कॉमेंड संभाजी भैरे, कॉमेंड विशे,. आयु धनंजय
वाघमारे, कॉ कुट्टी, आयु पदमाकर अहिर, योगिता
घाडगे, विजय दाभाडे, बैबी नाईक, स्वाती खिलारी
गार्टीनी सदृष्टिग्रन्थ घोरकून वितिश सम्पूर्णा मांदल्या

शिष्टमंडळाबरोबर चर्चा झाल्यानंतर कल्याणका मंडळाच्या ऑफिस समोर झालेल्या सभेमध्ये व शंकर पुजारी, साथी सागर तायडे, साथी सुरे पाटील, कॉ. रमेश जाधव, कॉ. सुनील पाटील, साथ विनिता बाळेकुदीरी, श्री दीपक थोरात, कॉमेड संभाज भैरे, कॉमेड विशे ठाणे, कॉ. उस्मान शेख, आय धनंजय वाघमारे, कॉ. कुडी, आयु पद्माकर अहिं नंदकुमार महाडिक रविंद्र सूर्यवंशी इत्यादीं भासणे द्याली गा अंटोलनामध्ये तिथि. मंदानं-

कामगार प्रतिनिधीक स्वरूपात उपस्थित होते
त्यात कर्जत, खपोली, उल्हासनगर, कल्याण
बदलापूर ठाणे, पालघर, रायगड, औरंगाबाद, परभणी,
सांगली, कोल्हापूर, मुंबई, नवी मुंबई, येथून इमारत
बांधकाम कामगार आणि अदिवासी भागातील
महिलांची लक्षक्षेत्री मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती
सागर रामभाऊ तायडे यांस कडन

धम्मचक्र प्रवर्तन दिन

सोहळा अत्यंत उत्साहात साजरा

मुंबई / प्रतिनिधि : - मिरा भाईंदर येथे कार्यरत असलेल्या धम्म सप्राट अशोक बुद्ध विहार मिरा भाईंदर व्यवस्थापन समितीच्या वटीने धम्मचक्र पवत्तन दिन तथा धम्मदीक्षा वर्धापन दिन सोहळा अत्यंत उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी पारंपारिक धम्म रॅली काढण्यात आली. बुद्धमूर्ती, भिक्खू संघ व बौद्ध उपासक, उपासिका यांच्या सहभाग असलेल्या रॅलीनंदये लेलिम पथकाने आपली कला सादर करून सर्वांची मने जिंकून घेतली. धम्म सप्राट अशोक बुद्ध विहार येथील सामूहिक बुद्ध पूजेनंतर मुख्य सभागृहमध्ये भत्ते कीर्तपियो नागसेन थेरो यांनी धम्मदरेसना दिली. तसेच प्रा. मेघा नगराळे यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या धर्मातराची कारणे या विषयावर सखोल मार्गदर्शन देते. *प्राप्तिकार्यात यांनी विवाहित

आयोजित केलेल्या चित्रकला व निबंध स्पर्धेतील विजेत्यांना मान्यवरांच्या हस्ते बळीस वितरण करण्यात आले. नेहार्च क्रपाणी या विद्यार्थिनीचा विक्रीकरण निरीक्षक म्हणून परीक्षा पास झाल्याबद्दल मान्यवरांच्या हस्ते विशेष सत्कारात करण्यात आला. मिरा भाईदर मधील गायक कलाकारांनी त. बुद्ध, धम्म व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यावर आधारीत काव्य, गायन सादर करून प्रेक्षकांनांमध्ये मंत्रमुग्ध केले. मा. आमदार गीता जैन यांनीही यावेळी उपस्थित राहून धम्मवक्रांती प्रवर्तन दिनाच्या शुभेच्छा दिल्या. तसेच माजी नगरसेवक अनंत शिंके व भाईदर मधील विविध सामाजिक, धार्मिक, राजकीय तथा सांस्कृतिक संस्था संघटनांमध्ये कार्यरत असलेले विविध संस्थांचे पदाधिकारी यावेळी प्रामुख्याने आणिए दें तीन शार्पर्ट सर्वीस तौ.

जनतेने या कार्यक्रमाचा पूर्ण आस्वाद
घेतला आणि अशाच प्रकारचे विविध
कार्यक्रम धम्म सम्राट अशोक बुद्ध
विहार व्यवस्थापन समितीने
करावेत, अशी मंगल कामना
व्यक्त केली. कार्यक्रमाचे
अध्यक्षपद प्रा. उत्तम भगत
यांनी भूषविले तर कार्यक्रमाचे
सूत्रसंचालन जयश्री कराडकर
यांनी प्रास्ताविक राजेश
बडेकर यांनी केले व आभार
विलास जाधव यांनी मानले.
कार्यक्रम यशस्वीतेसाठी धम्म
सम्राट अशोक बुद्ध विहार
व्यवस्थापन समितीचे महानंद बडगे
प्रा. सुनिल धापसे, दिलीप सुरडकर
तिलोत्तमा वाळके, सुभाष ठोंबरे, विलास
जाधव, सुनिल जाधव, नरेश मोहित
सांगी त यांनी यांनी यांनी यांनी

A photograph showing a large assembly of people in a hall. On the left, a monk in an orange robe stands facing a group of people seated in rows. The audience consists of men and women in white and orange clothing. The room has a polished floor and yellow walls.

दि बुद्धिस्ट सोसायटी ऑफ इंडिया शाखा जुईनगर येथे ६७ व्या
धम्मचक्र प्रवर्तन दिनी शानदार धम्म दीक्षेचा सोहळा उत्साहात संपन्न

नवी मुंबई / के. एच. हनवते :-
दि बुद्धिस्ट सोसायटी ऑफ इंडिया
शाखा जुईनगर येथे ६७ व्या धम्मचक्र प्रवर्तन दिनी
शास्त्रात्मक धारा तीक्ष्णा गोपेतल्या उत्तमादाव सांख

शाखेच्या हिशेब तपासनीस ॲड. जानकी आनंद यांनी भंते धम्मानंद यांना चैत्यभूमी वरुन कार्यक्रम स्थळी सुखरुप पणे आणले होते भंते धम्मानंद यांचे आगमन दोतज्ज्ञ गण गोयग उत्तम केले पारतेचे ॲपॅलिट्या

या कलाप्रकाराकरिता महाविद्यालयातील गणेश शिंदे आणि कैवल्य पांचाळ या विद्यार्थ्यांची विद्यापीठाकडून निवड करण्यात आलेली आहे. त्यांच्या या निवडीबद्दल महात्मा बसवेश्वर शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा. शिवांशुकरप्पा बिडवे, उपाध्यक्ष मा. माधवराव पाटील (तपसेचिंचोलीकर), सचिव मा. मन्मथप्पा लोखंडे व इतर सर्व सन्माननीय संचालक मंडळातील पदाधिकारी, उपप्राचार्य, प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी व विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी अभिनंदन करून पुढील कार्यास इटिंग शभैच्छा टिल्या आहेत.

